

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Konrad Wytrykowski

SSN Ryszard Witkowski

Protokolant Ewa Śliwa

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Konrada Mazura

w sprawie radcy prawnego S. W.,

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na rozprawie w dniu 10 grudnia 2020 r.,

kasacji obrońcy obwinionego od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 31 lipca 2018 r., o sygn. akt WO-(...), utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. z dnia 16 lutego 2018 r., sygn. akt D-(...)

na podstawie art. 537 § 1 kpk w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

postanawia:

1. **oddalić kasację;**
2. **kosztami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 zł obciążyć obwinionego r.pr. S. W..**

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z 16 lutego 2018 r., sygn. akt D-(...), Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. uznał obwinionego za

winnego tego, że „pomimo orzeczonej prawomocnie kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres 6 miesięcy, w okresie zawieszenia trwającego od 1 grudnia 2016 roku do 31 maja 2017 r., działając z powołaniem się na swój tytuł zawodowy, podjął się prowadzenia sprawy, kierując w imieniu E. L. w dniu 21.12.2016 roku do jego przeciwnika oświadczenie o odstąpieniu od umowy oraz w dniu 13 stycznia 2017 r. sporządzając i składając do Prokuratury Rejonowej w G. zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez K. S. - właścicielkę <<A.>> w miejscowości W., czym dopuścił się popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz.U. z 2018 r., poz. 2115) w związku z art. 11 ust 1 i 2 i art. 61 ust 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu określonym Uchwałą Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Zjazdu Radców Prawnych z 22 listopada 2014 roku”. Na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 4 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w O. wymierzył obwinionemu karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres jednego roku. Ponadto, na podstawie art. 65 ust. 2b ustawy o radcach prawnych orzeczono dodatkowo zakaz wykonywania patronatu na okres dwóch lat.

Od powyższego orzeczenia obwiniony wniósł 20 marca 2018 r. odwołanie zaskarżając je w całości na swoją korzyść. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, które miały realny i rzeczywisty wpływ na treść orzeczenia tj.:
 1. art. 4 kpk poprzez nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść obwinionego i oparcie stanu faktycznego sprawy wyłącznie na okolicznościach i dowodach obciążających obwinionego przy jednoczesnym pominięciu dowodów w postaci wyjaśnień obwinionego i innych dowodów przemawiających na jego korzyść;
 2. art. 92 kpk i art. 410 kpk poprzez oparcie wydanego w sprawie orzeczenia jedynie na części zgromadzonego materiału dowodowego, a nie na wszystkich dowodach, które winny być oceniane całościowo i przeprowadzone na rozprawie;

3. art. 7 kpk poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i dokonanie dowolnej i wybiórczej, nie zaś swobodnej oceny zgromadzonych dowodów z wyjaśnień obwinionego S. W.;
1. naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych poprzez jego błędną wykładnię, gdyż radca prawny, którego prawo wykonywania zawodu uległo zawieszeniu nie jest pozbawiony możliwości zarobkowania poprzez korzystanie z posiadanej wiedzy prawniczej i zdobytego doświadczenia m.in. może on udzielać porad i konsultacji prawnych, sporządzać opinie prawne i sygnować je tytułem radcy prawnego (którego w żaden sposób nie utracił) jak też ma możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez uczestniczenie w życiu samorządu radców prawnych i w szkoleniach zawodowych;
2. rażąco niewspółmierność kary wymierzonej obwinionemu w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego deliktu dyscyplinarnego i stopnia winy.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu przewinienia, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania.

Orzeczeniem z 31 lipca 2018 r., sygn. akt WO-(...), Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w O..

Od powyższego orzeczenia obrońca obwinionego złożył 20 września 2018 r. kasację, zaskarżając je w całości na korzyść obwinionego.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił:

1. „rażące naruszenie przepisu prawa materialnego tj. art. 64 ust. 1 u.o.r.p. w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 i art. 61 ust 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (<<KERP>>) w zw. z art. 6 u.o.r.p. poprzez jego błędną wykładnię, gdyż

radca prawny, którego prawo wykonywania zawodu uległo zawieszeniu, nie jest pozbawiony możliwości zarobkowania poprzez świadczenie usług prawnych przy wykorzystanie posiadanej wiedzy prawniczej i zdobytego doświadczenia m.in. może on udzielać porad i konsultacji prawnych, sporządzać ekspertyzy prawne, a nawet zastępować stronę jako świadczący usługi prawne na podstawie stałego zlecenia, czy też jako doradca podatkowy (który to tytuł zawodowy obwiniony również posiada), jak też ma możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych jako radca prawny (tytuł zawodowy mimo zawieszenia nadal mu przysługuje) poprzez uczestniczenie w życiu samorządu radców prawnych i w szkoleniach zawodowych”.

W sytuacji niepodzielenia przez Sąd Najwyższy powyższego zarzutu, zarzucił:

2. „rażącą niewspółmierność orzeczonej kary dyscyplinarnej poprzez uznanie, że wymierzona obwinionemu kara dyscyplinarna w postaci zawieszenia praw wykonywania zawodu na okres jednego roku za przewinienie dyscyplinarne jest karą adekwatną do zarzucanego obwinionemu czynu, w sytuacji gdy z akt postępowania prowadzonego przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny oraz Wyższy Sąd Dyscyplinarny wynika, że sądy dyscyplinarne, biorąc pod uwagę ogólne dyrektywy wymiaru kary, winny orzec karę o mniejszym stopniu uciążliwości, a ponadto do orzeczenia kary dyscyplinarnej doszło z pominięciem stopnia winy obwinionego i rozmiaru społecznej szkodliwości czynu”.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z 31 lipca 2018 roku wydanego w sprawie rozpoznanej pod sygn. akt WO-(...) i uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego, ewentualnie o przekazanie sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w W. do ponownego rozpoznania.

Obrońca obwinionego w kasacji wskazał na zastrzeżenia odnośnie ukształtowania Krajowej Rady Sądownictwa oraz wyboru sędziów Izby Dyscyplinarnej i w związku z tym, wniósł o rozpoznanie niniejszej sprawy przez Sąd

Najwyższy - Izbę Karną, a także wnioskował o zadanie Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prejudycjalnych w rozumieniu art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Sąd Najwyższy postanowieniem z 9 maja 2019 r., sygn. akt II DSI 37/18, nie uwzględnił wniosku o przekazanie sprawy do innej izby Sądu Najwyższego oraz wniosku o zadanie, sformułowanych w uzasadnieniu kasacji, pytań prejudycjalnych.

Obrońca obwinionego złożył 26 listopada 2019 r. wniosek o wyłączenie sędziów Izby Dyscyplinarnej od orzekania, co do których zachodzą uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności. W przedmiotowym piśmie wniósł o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia w sprawach III PO 7/18, III PO 8/18 oraz III PO 9/18 w zakresie tego czy Izba Dyscyplinarna spełnia warunki niezawisłego, niezależnego i bezstronnego sądu w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej według wykładni zawartej w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18, C-625/18 ewentualnie o odroczenie wyznaczonej sprawy bez terminu bądź jej zawieszenia do czasu rozstrzygnięcia powyższych spraw przez Sąd Najwyższy.

Na rozprawie 28 listopada 2019 r. obrońca obwinionego wskazał, że wniosek złożony został w trybie art. 41 § 1 k.p.k.

Sąd Najwyższy postanowieniem z 13 grudnia 2019 r. na podstawie art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 33 ust. 3 ustawy z 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 2072 ze zm.) przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne o następującej treści:

„czy art. 41 § 1 w zw. z art. 42 §1 ustawy z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (t.j.: Dz. U. z 2018 r., poz. 1987 ze zm.) stosowany odpowiednio w oparciu o przepis art. 74¹ pkt 1 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: Dz. U. z 2018 r., poz. 2115) rozumiany w ten sposób, że podlega

rozpoznaniu wniosek o wyłączenie sędziego z powodu podniesienia okoliczności wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa w skład, której wchodzi sędziowie wybrani w sposób przewidziany w art. 9a ustawy z 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j.: Dz.U. z. 2019 r. poz. 84 ze zm.) jest niezgodny:

1. z art. 45 ust. 1, w zw. z art. 173, w zw. z art. 175 ust. 1, w zw. art. 178 ust.1 i w zw. z art. 180 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej RP, a przez to z art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284) i art. 19 ust. 1 akapit 2 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r., Nr 90, poz. 864/30 ze zm.),
2. z art. 179 Konstytucji w zw. z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

Na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych Sąd Najwyższy zawiesił postępowanie do czasu wydania rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny.

Wyrokiem z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt P 22/19, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że „art. 41 §1 w związku z art. 42 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 30), stosowany odpowiednio na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 75) w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, 609, 730 i 914 oraz z 2020 r. poz. 190), jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”. Na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 3 ustawy z 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem

Konstytucyjnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 2393) umorzył postępowanie w pozostałym zakresie.

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2020 r., sygn. akt II DSI 37/18, Sąd Najwyższy postanowił podjąć zawieszone postępowanie oraz pozostawił bez rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy prawa na podstawie art. 41 § 1 kpk w zw. z art. 42 § 1 kpk stosowany odpowiednio na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych wniosek obrońcy obwinionego radcy prawnego S. W. o wyłączenie członków składu orzekającego SSN Ryszarda Witkowskiego, SSN Tomasza Przesławskiego, SSN Konrada Wytrykowskiego i innych sędziów orzekających w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, a nie będących członkami składu orzekającego w sprawie, o sygn. II DSI 37/18.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy obwinionego okazała się niezasadna i jako taka została oddalona.

Zgodnie z normatywną treścią art. 62³ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych kasacja w sprawach dyscyplinarnych radców prawnych może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej. Ustawodawca w art. 62³ wymienionego aktu prawnego, posługuje się stwierdzeniem „rażące naruszenia prawa”. Wynika z tego jednoznacznie, że podstawą kasacji nie może być każde uchybienie, a jedynie naruszenie o poważnym charakterze, które „godzi w rzetelność procesu dyscyplinarnego bądź narusza podstawowe reguły gwarancyjne” (wyrok SN z 2.07.2019 r., II DSI 34/19, LEX nr 2695663). W odniesieniu z kolei do drugiej podstawy kasacyjnej, a to rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które w pełni niniejszy skład podziela, utrwalone jest stanowisko, że o rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej można mówić jedynie w przypadku, gdy *prima facie* wymierzona obwinionemu kara odbiega od dolegliwości sprawiedliwej jaką należałoby wymierzyć, mając na względzie całokształt okoliczności danej sprawy. Jest to więc dysproporcja wyraźna

i oczywista (zob. m.in. postanowienie SN z 14.02.2019 r., II DSI 71/18, LEX nr 2632306; postanowienie SN z 11.06.2019 r., II DSI 16/19, OSNID 2020, nr 2, poz. 4.2; wyrok SN z 30.01.2019 r., II DSS 15/18, OSNID 2020, nr 2, poz. 1.3; wyrok SN z 5.06.2019 r., II DSS 9/18, OSNID 2020, nr 2, poz. 1.4).

Z ukształtowanej przez ustawodawcę procedury kasacyjnej jednoznacznie wynika, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach podniesionych w niej zarzutów, a w zakresie szerszym - tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439, 455 k.p.k. Sąd Najwyższy jest więc co do zasady związany zarzutami kasacji i tylko je ma obowiązek rozważyć (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17.10.2012 r., IV KK 201/12, LEX nr 1226735; postanowienie SN z 9.05.2019 r., III KK 79/18, LEX nr 2677102).

W realiach niniejszej sprawy, w pierwszej kolejności Sąd Najwyższy zobligowany jest wyjaśnić istotę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego. Ocenę tę należy dokonywać przez pryzmat art. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, który definiuje czym jest wykonywanie zawodu radcy prawnego. Z treści wywiedzionej z tego przepisu normy prawnej *explicite* wynika, że jest to świadczenie pomocy prawnej. Jak uszczegóławia to art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych świadczenie pomocy prawnej przez radcę prawnego polega w szczególności na udzielaniu porad i konsultacji prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed urzędami i sądami w charakterze pełnomocnika lub obrońcy. Nie jest to wyliczenie zamknięte, o czym świadczy posłużenie się przez ustawodawcę sformułowaniem „w szczególności”. Można przyjąć, że świadczeniem pomocy prawnej będą wszelkiego rodzaju czynności, które podejmowane są przez radcę prawnego w celu ochrony lub realizacji praw podmiotów prawa, przy wykorzystaniu lub powoływaniu się na posiadany tytuł zawodowy. Z chwilą zawieszenia prawa do wykonywania zawodu, radca prawny nie traci tego tytułu i nadal pozostaje radcą prawnym, jednak nie może czynić z tego tytułu użytku celem świadczenia pomocy prawnej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanego stanu faktycznego należy podkreślić, że r.pr. S. W., wbrew twierdzeniom jego i jego

obrońcy, posługiwał się tytułem „radca prawny” świadcząc pomoc prawną, na co wskazują przede wszystkim podpisy zamieszczone na sporządzonych przez obwinionego pismach, tj. oświadczeniu o odstąpieniu od umowy sprzedaży i zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Tak samo zresztą uczynił, poświadczając za zgodność odpisy dokumentów składanych w prokuraturze. Bezspornie zatem przyjąć należy, że posługiwał się on tytułem radcy prawnego, mimo orzeczonej wobec niego kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu. Zauważyć należy, że jest to zachowanie sprzeczne z dyspozycją art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, bowiem wyraźnie narusza obowiązek dbania o godność zawodu, która *ad casum* oznacza respektowanie prawomocnych orzeczeń sądu dyscyplinarnego. Radca prawny zobowiązany jest do przestrzegania wiążących go reguł postępowania, a jego zachowanie, tak w życiu zawodowym, jak i prywatnym, winno charakteryzować się wysokimi standardami. Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie zauważa, że postępowaniu radcy prawnego winno przypisywać się przymiot ponadstandardowego, w tym rozumieniu, że powinien on stanowić wzór dla innych członków społeczeństwa (zob. m.in. postanowienie SN z 19.03.2019, II DSI 31/18, OSNID 2020, nr 1, poz. 6.1). Nie sposób przyznać, że takie standardy zachowane są w przypadku lekceważenia nałożonej na członka korporacji radcowskiej kary dyscyplinarnej. W ocenie Sądu Najwyższego, zachowanie obwinionego będące przedmiotem oceny dyscyplinarnej, w istocie podważa sens orzeczonej dolegliwości dyscyplinarnej i *de facto* uniemożliwia jej prawidłowe wykonywanie.

Przypomnieć należy, jak wskazano powyżej, że radca prawny z chwilą zawieszenia, nie traci posiadanego tytułu zawodowego, ale nie może posługiwać się nim podczas aktywności zawodowej. Zawieszenie w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego nie wyklucza możliwości korzystania przez niego z uzyskanej wiedzy prawniczej, uniemożliwia jednak używanie przy tym posiadanego tytułu. Zawieszony radca prawny, w dalszym ciągu pozostaje członkiem korporacji radcowskiej, o czym świadczy między innymi obowiązek zapłaty składek członkowskich (zob. uchwała SN z 20.11.1987 r., III PZP 42/87, OSNC 1989, nr 7-8, poz. 115). Zawieszony radca prawny nie ma obowiązku uczestnictwa w szkoleniach zawodowych, jednak, jak zasadnie zauważono w kasacji, w przypadku,

gdy wyraża taką wolę, może w nich brać udział. Radca prawny nadal pozostaje wpisany na listę radców prawnych, jednak wraz z adnotacją, że nie wykonuje zawodu.

W niniejszej sprawie nie doszło zatem, jak próbował to wykazać obrońca obwinionego, do rażącego naruszenia przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 i art. 61 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 6 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych poprzez uznanie, że oceniane zachowanie r.pr. S. W. narusza dyspozycję wskazanej normy.

Niezasadny okazał się także drugi z podniesionych zarzutów kasacyjnych, a to zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary dyscyplinarnej, w postaci zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres jednego roku. Zarzut ten stanowi w istocie powtórzenie zarzutu odwoławczego wskazanego przez obwinionego w odwołaniu z dnia 20 marca 2018 roku.

Wymierzając karę dyscyplinarną, sąd powinien mieć na względzie wskazania zawarte w art. 53 § 1 kk, a więc orzec ją według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Charakterystyczne dla odpowiedzialności dyscyplinarnej jest także to, że wpływ na wymiar kary ma szkodliwość korporacyjna, będąca konsekwencją przynależności radcy prawnego do korporacji prawniczej, którego zachowanie rzutuje na jej społeczny odbiór. Jak bowiem zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 czerwca 2019 r. „każde zachowanie przedstawiciela zawodu prawniczego, które poddawane jest ocenie pod względem odpowiedzialności dyscyplinarnej, winno być oceniane przez pryzmat wpływu na autorytet i zaufanie społeczne do danego zawodu prawniczego, a konsekwencji także całego wymiaru sprawiedliwości” (wyrok SN z 11.06.2019 r., II DSI 6/19, OSNID 2020, nr 2, poz. 3.3).

W niniejszej sprawie, zarówno sąd pierwszej, jak i drugiej instancji, dokonał prawidłowego uwzględnienia wszelkich okoliczności, które mają znaczenie przy wymierzaniu sankcji dyscyplinarnej. Kara dyscyplinarna w postaci zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres jednego roku jest dolegliwością, która nie wykracza poza granice winy obwinionego, bowiem dokonywał on czynności ze świadomością orzeczonej wobec niego uprzedniej sankcji dyscyplinarnej, a także uwzględnia w należyty sposób społeczną i korporacyjną szkodliwość przewinienia dyscyplinarnego. Nie można zatem przypisać jej przymiotu rażącej surowości, co próbował wykazać skarżący. W ocenie Sądu Najwyższego jest to kara sprawiedliwa, bowiem jak wskazuje zachowanie obwinionego, poprzednio wymierzona mu dolegliwość, nie doprowadziła do osiągnięcia postawionych przed nią celów, które uchronić miały przede wszystkim przed popełnieniem kolejnego przewinienia dyscyplinarnego.

Zauważyć także należy, że kara łagodniejszego rodzaju nie spełniłaby zatem swojej roli wobec obwinionego, który popełnił przewinienie dyscyplinarne polegające na posługiwaniu się podczas świadczenia pomocy prawnej tytułem zawodowym radcy prawnego, pomimo wcześniejszego zawieszenia mu prawa do wykonywania zawodu. Z kolei kara najsurowsza, to jest określona w art. 65 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych kara pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, byłaby dolegliwością nadmiernie surową. Dlatego roczne zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego przyniesienie, w ocenie Sądu Najwyższego korzystny skutek zarówno pod względem indywidualnym, jak i będzie stanowić odpowiedni środek prewencji generalnej.

Mając na uwadze powyżej podniesione argumenty, postanowiono jak na wstępie.